

Μουσική

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: **Μαρία Δημητρακοπούλου**, *Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπ/σης*
Μαγδαληνή Τζένου, *Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπ/σης*
Ποθύβιος Ανδρούτσος, *Μουσικοπαιδαγωγός*

ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ : **Σμαράγδα Χρυσοστόμου**, *Επίκουρη Καθηγήτρια Παν/μίου Αθηνών*
Κωνσταντίνος Πατσαντζόπουλος, *Σχολικός Σύμβουλος*
Ιωάννης Κούρτης, *Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης*

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: **Μαρία Τζουανάκη**, *Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπ/σης*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ: **Αθανάσιος Παπαζαρής**, *Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ **Μαρία Φραγκούλη**, *Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπ/σης*

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ: **ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ**

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Γυμνάσιο»

Επιστημονικοί Υπεύθυνοι Έργου
Αντώνιος Σ. Μπομπέτσος
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Γεώργιος Κ. Παληός
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτές Επιστημονικοί Υπεύθυνοι Έργου
Ιγνάτιος Ε. Χατζηευστρατίου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Γεώργιος Χαρ. Ποθύζος
Πάρεδρος Ε.Θ. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΜΑΚΕΤΑΣ,

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΒΑΣΕΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ

ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ,

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για τη γνώση
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Μαρία Δημητρακοπούλου Μαγδαληνή Τζένου Πολύβιος Ανδρούτσος

Μουσική

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ένας κόσμος... μετά μουσικής

Μουσικές της γης	5
------------------------	---

Σε ρυθμούς... αφρικάνικους

Ο ρόλος της μουσικής στην καθημερινή ζωή της Αφρικής	7
Η δομή της μουσικής	8
Οι τελετουργίες και ο ρόλος της μουσικής	9

Μελωδικοί εξωτικοί αυτοσχεδιασμοί

Ράγκα και τάλα	11
Μπαλινέζικο Γκαμελάν.....	14
Η πολυσύνθετη μουσική της Κίνας	15
Η χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου	17

Μουσική για... χορό

Η μουσική στη Λατινική Αμερική.....	20
Στα υψίπεδα των Άνδεων	22
Βραζιλιάνικοι ρυθμοί	24
Αργεντινή και τάνγκο	26

Ευρωπαϊκές προδιαγραφές

Ενωμένη Ευρώπη	29
Το «κλασικό» στον ορίζοντα του «διαχρονικού»	31
Μια Μεσόγειος... μουσική	35
Εδώ είναι Βαλκάνια!	38

Ο γύρος της Ελλάδας

Μουσικοί ρυθμοί στην Ελλάδα	42
Μουσική... πατριδογνωσία	44
Με βιολίι σαντουροβιόλι	46
Ζυγίες και Κομπανίες	49

Μουσικές της Γης

1. Θα ακούσετε 5 δείγματα μουσικής από διαφορετικά μέρη του κόσμου.

- Προσπαθήστε να διακρίνετε τις περιοχές προέλευσής τους, ενώνοντας το κάθε παράδειγμα της πρώτης στήλης με την κατάλληλη χώρα.

1.	Βολιβία
2.	Βραζιλία
3.	Κίνα
4.	Μπαλί
5.	Τουρκία

2. Τώρα θα ακούσετε ξανά τα ίδια δείγματα και θα πρέπει να διακρίνετε κάποιες κατηγορίες οργάνων.

- Ενώστε με μια γραμμή το κάθε παράδειγμα με την κατάλληλη ομάδα οργάνων.

1.	Χορδόφωνα, Ιδιόφωνα, Αερόφωνα
2.	Μεμβρανόφωνα, Χορδόφωνα, Ιδιόφωνα
3.	Αερόφωνα, Μεμβρανόφωνα, Χορδόφωνα
4.	Χορδόφωνα
5.	Μεμβρανόφωνα, Ιδιόφωνα

Μουσικές της Γης

3. Αντιστοιχίστε τις λέξεις των δύο στηλών.

Σαντούρι
Τουμπελέκι
Κουδούνια
Γκάντα

Ιδιόφωνο
Χορδόφωνο
Αερόφωνο
Μεμβρανόφωνο

4. Γράψτε ένα ελληνικό παραδοσιακό τραγούδι για καθένα από τα παρακάτω θέματα.

1. Της θάλασσας	
2. Νανούρισμα	
3. Του γάμου	
4. Κάλαντα	
5. Της ελληνικής επανάστασης	

5. Τραγουδήστε το τραγούδι «Καληνύφτα» (Ανθολόγιο σελ. 149) και αναφέρετε σε ποια κατηγορία ανήκει το θέμα του, από ποια περιοχή είναι και ποια είναι τα χαρακτηριστικά του:

Ο ρόλος της μουσικής στην καθημερινή ζωή της Αφρικής

1. Στείλε το μήνυμά σου με τον αφρικάνικο τρόπο!

Πριν να ανακαλυφθούν τα τηλέφωνα και η ηλεκτρονική αλληλεπικοινωνία, η αποστολή μηνυμάτων δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Οι άνθρωποι έλιυσαν αυτό το πρόβλημα με διάφορους τρόπους (ειδικούς δρομείς, σήματα φωτιάς, σήματα καπνού κ.ά.).

Οι λαοί που ζούσαν σε διαφορετικές περιοχές της Αφρικής έστελναν μηνύματα χρησιμοποιώντας τα «τύμπανα με σχισμή» (*slit drums*). Κάθε πολιτισμός ανέπτυξε τη δική του «γλώσσα» για τα μηνύματα. Τα χωριά που χρησιμοποιούσαν τα τύμπανα συμφωνούσαν σε μια μορφή κωδικοποιημένων προτάσεων. Το μήνυμα ακούγονταν σαν πρόταση αληθιά χωρίς λέξεις.

- Φτιάξτε τον δικό σας κώδικα επικοινωνίας, τον οποίο θα αναγνωρίζει όλη η τάξη.

Ρυθμικό μήνυμα

- Χρησιμοποιήστε κρουστά με δύο διαφορετικούς τόνους και συμφωνήστε σχετικά με τα μηνύματα. Αυτά μπορούν να αποτελούνται από 3 έως 5 προτάσεις. Γράψτε τους ρυθμούς σας στον χώρο που υπάρχει παρακάτω, χρησιμοποιώντας ρυθμική σημειογραφία. Οι προτάσεις που θα χρησιμοποιήσετε μπορούν να είναι για παράδειγμα: «Στείλτε τον γιατρό αμέσως», «θα έρθω αύριο για το παζάρι», «έπιασε φωτιά στο δάσος» κ.ά.
- Χωριστείτε σε ομάδες των τριών. Η κάθε ομάδα θα στέλνει ένα μήνυμα και οι υπόλοιπες θα προσπαθούν να το μεταφράσουν.

Αξιολόγηση άσκησης από τον μαθητή	Βαθμός (1 μέχρι 5)
Συνεργασία για την εύρεση κωδικών	
Χρήση σημειογραφίας	
Εκτέλεση του μηνύματος της ομάδας μου	
Κατανόηση του μηνύματος άλλων ομάδων	
1- άσχημα, 2- μέτρια, 3- καλά, 4- πολύ καλά, 5- τέλεια	

Η δομή της μουσικής

2. Τραγουδήστε το παρακάτω παιδικό τραγούδι για τη μητέρα, το οποίο προέρχεται από τη Γκάνα.

Μά - μα, Κέ-μπε Μά-μα, Ο, Κέ-μπε Μα, Μά - μα Κέ-μπε Μά-μα, Ο Κέ-μπε, Μα.

- Χωριστείτε σε δύο ομάδες. Η πρώτη θα τραγουδάει τα δύο πρώτα μέτρα και η δεύτερη τα δύο επόμενα.
- Η κλίμακα του τραγουδιού είναι: Κυκλώστε τη σωστή απάντηση.

Πεντάφθογγη Εξάφθογγη Επτάφθογγη

Για να βοηθηθείτε, μετρήστε πόσες νότες αποτελούν τη μελωδία από τη χαμηλότερη προς την υψηλότερη.

- Δοκιμάστε να το συνοδεύσετε με το παρακάτω ρυθμικό σχήμα.

(Πάτσεν= χτυπήματα στους μηρούς, Κλαπ= παλαμάκια, Σναπ= στράκες, δηλ. τρίψιμο του αντίχειρα με τον μέσο)

Πάτσεν Κλαπ Σναπ Κλαπ Πάτσεν Κλαπ Σναπ Κλαπ

- Δοκιμάστε επίσης, να συνοδεύσετε με κάποιο μελωδικό όργανο το τραγούδι σας, παίζοντας το παρακάτω μελωδικό σχήμα.

Οι τελετουργίες και ο ρόλος της μουσικής

3. Οι τελετουργίες παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην οργάνωση των αφρικάνικων αηλιά και άηλων κοινωνιών.

- Τραγουδήστε το παρακάτω τραγούδι συνοδεύοντας με παλαμάκια.
- Ένας μαθητής τραγουδά όλο το τραγούδι μια φορά ως ερώτηση και όλη η τάξη επαναλαμβάνει ως απάντηση. Στη συνέχεια τραγουδιέται ως ερώτηση-απάντηση μεταξύ αγοριών-κοριτσιών.

Ye Ye Baleo

(Τελετουργικό τραγούδι από τη Ν. Αφρική, ύμνος στη θεότητα της γονιμότητας Ondjou)

Ον - τζού Μπα - λε - ό γιε γιε Μπα - λε - ό

5
Ον - τζού Μπα - λε - ό ά - λα - γουε ά - κα - τε Μπα - λε - ό

- Στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη τραγουδούν το τραγούδι *Πιρπιρούνα* σε περιόδους παρατεταμένης αναβροχιάς. Ένα κορίτσι ορφανό ντύνεται Πιρπιρούνα και μαζί με άλλα παιδιά γυρίζουν το χωριό και τραγουδούν το τραγούδι, μαζεύοντας τρόφιμα. Στο τέλος φτιάχνουν πίτες και τρώνε όλοι μαζί, και τα υπόλοιπα τρόφιμα τα δίνουν στην Πιρπιρούνα. Τραγουδήστε το τραγούδι και επισημάνετε τα χαρακτηριστικά της δομής του (μορφή τραγουδιού, δομή μελωδίας, ρυθμός κ.ά.).

4. Ακρόαση.

Ακούστε τον «Τελετουργικό Χορό της Φωτιάς» από το έργο «Μάγος Έρωτας» του συνθέτη *Μανουέλ ντε Φάλληλα (Manuel de Falla)* και το απόσπασμα «Χοροί της γης» από την «Ιεροτελεσσία της Άνοιξης» του συνθέτη *Ιγκόρ Στραβίνσκυ (Igor Stravinsky)*.

- Ποια από τα παρακάτω στοιχεία εντοπίζετε στα δύο αποσπάσματα σε σχέση με το αφρικάνικο τελετουργικό τραγούδι «Ye ye Baleo»;

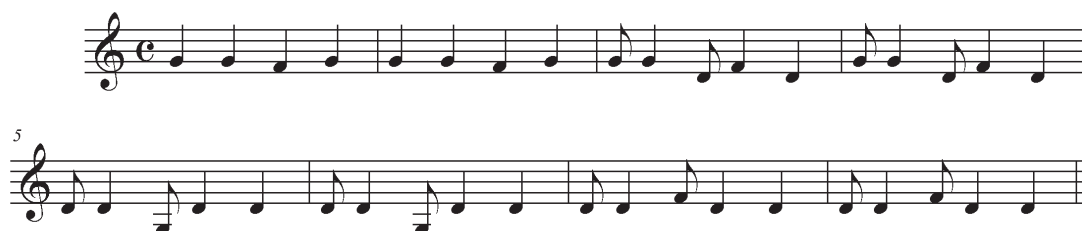
Απαντήστε με ΝΑΙ και ΟΧΙ στο αντίστοιχο τετράγωνο.

	Πολυρρυθμία	Τελετή για τη Φύση
Χορός της Φωτιάς		
Χοροί της Γης		

Σε ρυθμούς... αφρικάνικους

Τι έμαθα ...

1. Το παρακάτω τραγούδι είναι από την Αφρική σε μορφή ερώτησης-απάντησης. Κυκλώστε τα μέτρα στα οποία υπάρχει η απάντηση.

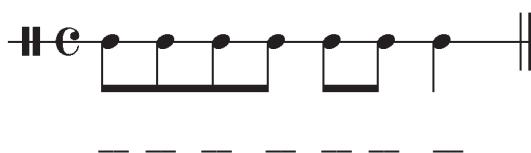

2. Κυκλώστε το Σωστό ή Λάθος.

- α. Στην Αφρική δεν υπάρχει πολυφωνία. Σ Λ
β. Η αφρικάνικη μουσική δεν έχει τετράφθογγες κλίμακες Σ Λ
γ. Το μουσικό τόξο παίζεται με δοξάρι Σ Λ
δ. Η μουσική έχει και θεραπευτικό ρόλο Σ Λ

3. Γράψτε τα λόγια ενός μηνύματος που να ταιριάζει στο ρυθμικό σχήμα Α

Ρυθμικό σχήμα Α

4. Συμπληρώστε τα κενά:

- α. Στην ερώτηση-απάντηση ο _____ τραγουδά και η χορωδία απαντά.
β. Στη ρυθμική _____ οι συλλαβές δε συμπίπτουν με τον παλμό.
γ. Ο χορός της βροχής είναι μια τελετή της _____
δ. Το _____ είναι ένα επαναλαμβανόμενο ρυθμικό ή μελωδικό σχήμα.

5. Αντιστοιχίστε τις λέξεις με τις εικόνες.

Ιδιόφωνο

Μεμβρανόφωνο

Χορδόφωνο

Αερόφωνο

Ράγκα και Τάλα

Χαρακτηριστικά	Ράγκα της μέρας	Ράγκα της νύχτας
Μελωδία		
Ρυθμός		
Διάθεση		

1. Θα ακούσετε δύο ράγκα, μία του πρωινού και μία της νύχτας. Εντοπίστε τα χαρακτηριστικά της μουσικής της κάθε ράγκα και σημειώστε ποια πιστεύετε ότι είναι της μέρας (π.χ. ζωνρή μελωδία, γρήγορος ρυθμός, ευχάριστη διάθεση κ.ά.) και ποια της νύχτας (π.χ. μονότονη μελωδία, αργός ρυθμός, μελαγχολική διάθεση κ.ά.).
2. Στον παρακάτω πίνακα υπάρχουν δύο ράγκα και τα στοιχεία που τις χαρακτηρίζουν.

Ράγκα Μπεχάγκ (Behag)

Ωρα της ημέρας:

Διάθεση:

Νότες:

Νύχτα

Όμορφη και τρυφερή

Ντο Μι Φα Σοῦ Σι Ντο

Ράγκα Μπιλαβάλ (Bilaval)

Ωρα της ημέρας:

Διάθεση:

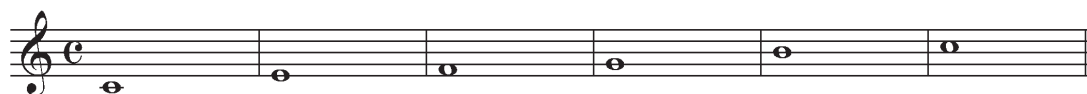
Νότες:

Απόγευμα

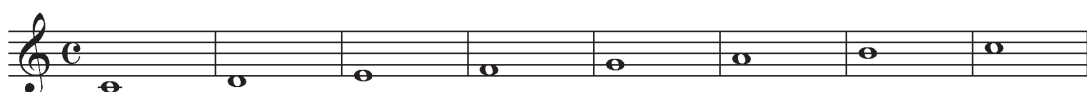
Ευχάριστη και χαρούμενη

Ντο Ρε Μι Φα Σοῦ Λα Σι Ντο

Ράγκα Μπεχάγκ

Ράγκα Μπιλαβάλ

Χωριστείτε σε ομάδες των τριών και προσπαθήστε να παίξετε τις δύο ράγκα, χρησιμοποιώντας ένα μελωδικό όργανο για το σόλο, ένα για το ισοκράτημα και ένα κρουστό για τον ρυθμό.

Οι νότες του ισοκράτηματος σε κάθε ράγκα βρίσκονται στον διπλανό πίνακα:

Χρησιμοποιήστε τις νότες του ισοκράτηματος όπως θέλετε, αλλά όχι ταυτόχρονα. Μπορείτε να παίξετε τις νότες αυτές με μεγάλες διάρκειες ή να δημιουργήσετε ένα μοτίβο το οποίο θα επαναλαμβάνετε από την αρχή μέχρι το τέλος της δημιουργίας σας.

Ισοκράτημα	
Μπεχάγκ	Ντο Σοῦ
Μπιλαβάλ	Ντο Σοῦ

Ράγκα και Τάλα

Μπορείτε να επιλέξετε ένα από τα χαρακτηριστικά της κάθε ράγκα για να πειραματιστείτε, π.χ. μια ώρα της ημέρας (απόγευμα, νύχτα κ.ά.), μια διάθεση (τρυφερή, χαρούμενη κ.ά.), μια συγκεκριμένη σειρά από νότες, ή ένα ισοκράτημα.

Μην ξεχνάτε να τηρείτε τις προϋποθέσεις για μια «σωστή ινδική σύνθεση», δηλαδή να ξεκινάτε με έναν εισαγωγικό αυτοσχεδιασμό με συνοδεία το ισοκράτημα και στη συνέχεια να εισάγετε τον ρυθμό, για να παίρνει μορφή η «δημιουργία» σας.

Καλή επιτυχία!

3. Συμπληρώστε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- Η _____ μουσική είναι η μουσική της Ν. Ινδίας.
- Μια μελωδία σόλο, το _____ και μια ρυθμική συνοδεία αποτελούν τα συστατικά της ινδικής μουσικής.
- Οι _____ είναι τα ιερά βιβλία των Ινδουιστών.
- Η _____ περιλαμβάνει όλα τα μελωδικά στοιχεία μιας σύνθεσης.
- Το _____ έχει 4 μελωδικές, 3 για ισοκράτημα και 13 συμπαθητικές χορδές.

4. Ακούστε το τραγούδι των Beatles «Love you too» και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιο ινδικό όργανο παίζει την εισαγωγή;

- Ποια όργανα παίζουν τη ρυθμική συνοδεία;

- Υπάρχουν άλλα μουσικά όργανα;

Τικτίρι

Ράγκα και Τάλα

- Κρατήστε το παρακάτω ρυθμικό σχήμα συνοδεύοντας το τραγούδι «Love you too»:

Ομάδα Α

Ομάδα Β

5. Προσπαθήστε να παίξετε ένα τάλα.

Το **τιντάλα** είναι ένα από τα πιο συνηθισμένα τάλα της ινδικής μουσικής. Διαβάστε τις οδηγίες και παίξτε το τιντάλα. Ο κάθε αριθμός αντιστοιχεί σε ένα τέταρτο (έναν χτύπο).

Χ: Παλαμάκια

Ο: Ο δείκτης του αριστερού χεριού χτυπά τον μέσο, παράμεσο και μικρό του δεξιού

Ζ: Νεύμα του χεριού

1	2	3	4	5	6	7	8
Χ	Ο	Ο	Ο	Χ	Ο	Ο	Ο
9	10	11	12	13	14	15	16
Ζ	Ο	Ο	Ο	Χ	Ο	Ο	Ο

- Τραγουδήστε το παρακάτω τραγούδι συνοδεύοντας με την τιντάλα.

Να μα νι Κα ρι Τσα του ρι Σι ρι Γκου ρου Τσα ρα να

5
Τα νι Μα νι Νι ρι μα λι Κα ρι Μπα βι Τα ρα να

9
Να μα νι Κα ρι Τσα του ρι Σι ρι Γκου ρου Τσα ρα να

Οι στίχοι σημαίνουν:

«Να σέβεστε τους δασκάλους σας και να διατηρείτε καθαρό το σώμα και το πνεύμα».

Μπαλινέζικο γκαμελάν

1. Η μουσική του κετσάκ εκτελείται από όλους του κατοίκους ενός μπαλινέζικου χωριού, οι οποίοι κάθονται περιμετρικά σχηματίζοντας ομόκεντρους κύκλους, τραγουδώντας τον παρακάτω ρυθμό και λέγοντας μόνο τη συλλαβή τσακ.

- Ακούστε ένα απόσπασμα από κετσάκ.
- Δοκιμάστε να τραγουδήσετε με μπάσα φωνή το παρακάτω κετσάκ.

Κετσάκ

Σημ.: Όπου έχει τελεία σημαίνει παύση για έναν χτύπο, ενώ όπου έχει αριθμό πρέπει να πείτε τη συλλαβή «τσακ». Η ομάδα θα ορίσει έναν μαθητή να κρατάει τον παλμό χτυπώντας σταθερά 16 χτύπους.

1	.	.	3	.	.	6	.	8	.	.	11	.	.	14	.	16
2	1	.	.	4	.	6	.	.	9	.	.	12	.	14	.	.
3	.	2	.	.	5	.	7	.	.	10	.	.	13	.	15	16
4	1	.	.	4	.	.	7	.	9	.	.	12	.	.	15	.
5	.	2	8	.	.	11	.	13	.	.	16
6	.	.	3	.	5	10
7	.	.	.	4	.	.	7	.	.	10	.	.	13	.	.	16

2. Το 1889, ο συνθέτης Κλωντ Ντεμπισύ άκουσε μια ορχήστρα γκαμελάν στην Έκθεση του Παρισιού.

Εμπνευσμένος από τη μουσική του γκαμελάν συνέθεσε το έργο Παγόδες (Pagodes), το οποίο αποτελεί μέρος του έργου Χαλκογραφίες (Estampes) για πιάνο, που συνέθεσε το 1903 (Παγόδες, Βραδιά στη Γρενάδα, Κήποι στη βροχή).

Έκθεση Παρισιού 1889

-Συγκρίνετε τη μουσική αυτή με την παραδοσιακή μπαλινέζικη μουσική.

Η πολυσύνθετη μουσική της Κίνας

1. Ο συνθέτης Π. Ι. Τσαϊκόφσκι (P. I. Tchaikovsky) στη Σουίτα «Καρυοθραύστης» συνέθεσε τον Κινέζικο χορό.

Ακούστε τη μελωδία και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

Ποιο όργανο παίζει την κύρια μελωδία;

Ποια χαρακτηριστικά είναι αυτά που σας φέρνουν στο μυαλό εικόνες από την Κίνα;

Κάποια στιγμή ο ρυθμός του κομματιού αλληλάζει. Εντοπίστε το σημείο και σηκώστε το χέρι σας τη στιγμή που πρέπει.

2. «Ποίημα για το παίξιμο του τζιν», Yuan Junzhe (15ος αι.)

*Οκτώ παράθυρα είναι όλα ανοιχτά, και η νύχτα είναι πολύ ειρηνική
Ένας μοναχικός άνδρας κάθεται σε ένα ήσυχο δωμάτιο, παίζοντας ένα τζιν από νεφρίτη.
(Οι ήχοι) είναι τυχαίοι, με ένα πνεύμα αρμονίας, και ο ευνοϊκός φοίνικας
φαίνεται να χορεύει.*

*Οι γαλανοί ουρανοί από νεφρίτη είναι ειρηνικοί, ο δράκος του νερού σιγοτραγουδά.
Μέσα από τη μισάνοικτη κουρτίνα μπορεί να φανεί το λαμπερό φεγγάρι, υπάρχει μια
ειρηνική διάθεση.*

Η μελωδία είναι η Γιανγκ Τσουν, μια πολύ αρχαία μουσική.

*Το παίξιμο σταματά αηλιά ο εκτελεστής δεν το συνειδητοποιεί, τα άστρα έφυγαν από
τον ουρανό.*

Είναι γεμάτος με τα αισθήματα της άνοιξης, που διαπερνούν εντελώς τα ρούχα του.

- Φτιάξτε μια «ηχοϊστορία» χρησιμοποιώντας το παραπάνω κείμενο.
- Για συνοδεία, παίξτε σε κάποιο μελωδικό όργανο τυχαίες νότες από την πεντατονική κλίμακα Ντο που δίνεται παρακάτω και διατηρήστε ελεύθερο ρυθμό στα κρουστά.

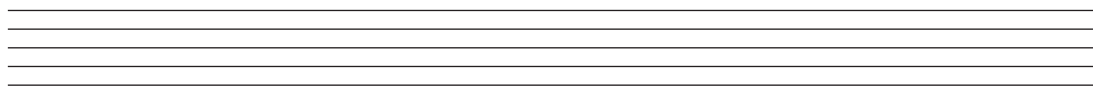

Η πολυσύνθετη μουσική της Κίνας

- Χρησιμοποιήστε κύμβαλα για να τονίσετε συγκεκριμένα σημεία του κειμένου, όπως επίσης και διάφορα ηχητικά εφέ για να «αποδώσετε» μουσικά το κείμενο.
 - Περιγράψτε «μουσικά» την ατμόσφαιρα που διαφαίνεται στο ποίημα.
 - Ζητήστε από τον καθηγητή σας να απαγγέλλει το κείμενο και εκτελέστε ταυτόχρονα τη δημιουργία σας.
3. Τραγουδήστε το «Γιάννη μου το μαντήλι σου» (Ανθολόγιο σελ. 57) που είναι σε πεντατονική κλίμακα και πειραματιστείτε πάνω στις αξίες στην «εναλλακτική εισαγωγή» του τραγουδιού.

- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε στον αυτοσχεδιασμό σας μέρη του ρυθμού που επαναλαμβάνονται ή κάποιες από τις νότες της μελωδίας.
- Μπορείτε επίσης να παίξετε πιο αργά ή πιο γρήγορα την εισαγωγή ή σε διαφορετικό μέτρο.
- Δοκιμάστε να παίξετε μόνο τις νότες που είναι όγδοα ή μόνο τις νότες που είναι δέκατα έκτα.
- Αυτοσχεδιάστε δημιουργώντας δική σας ρυθμική συνοδεία!

4. Με αφορμή το κείμενο και τις εικόνες στο Βιβλίο Μαθητή συγκρίνετε την Όπερα του Πεκίνου με την όπερα της δυτικοευρωπαϊκής μουσικής. Αναφέρετε κάποιες ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα δύο είδη.

Ομοιότητες	
Διαφορές	